

- які порушили закон у стані сильного душевного хвилювання або у відповідь на неправомірні дії інших осіб;
- стали злочинцями в силу підвищеної ситуативної дезадаптації [4].

Отже, можемо зробити висновок. Є різні думки та дослідження щодо особистості злочинця, але це поняття продовжують вивчати. Так, як тенденції вчинення злочинів новими способами постійно змінюються, то й особистість злочинця також. Кримінальна психологія досі активно проводить дослідження щодо створення основних типів злочинців, тому Національній поліції України потрібно стежити, як саме змінюються злочинці, як вчиняються злочини та на що перш за все звертати увагу в їхній поведінці.

Список використаних джерел

1. URL: <https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/up/lectures/lekc-ur-psix2.doc>.
2. Антонян Ю. М. Системный подход к изучению личности преступника. *Сов. государство и право*. 1974. № 4. С. 89–90.
3. Пирожков В. Ф. Кримінальна психологія. М.: Ось-89, 2001. С. 17–18.
4. Еникеев М. І. Основи загальної та юридичної психології. М., 1999. С. 303–305.

Васюта Юлія Володимирівна,

здобувач ступеня вищої освіти магістра
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: в.о. завідувача
кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат наук з державного управління

Матюшенко Олена Іванівна

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ: ОСОБЛИВОСТІ ТЕОРЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ

Підвищення ефективності та дієвості правосуддя є одним із пріоритетних завдань на сучасному етапі розвитку нашої держави, від впровадження яких у судову систему, а також у діяльність органів, які сприяють здійсненню правосуддя, залежатиме дотримання прав, свобод та законних інтересів осіб

в Україні. Особливою складовою здійснення правосуддя є всебічне, повне та об'єктивне дослідження усіх обставин справи, що відбувається за внутрішнім переконанням особи, яка виступає від імені держави та застосовує до особи, винуватої у вчиненні кримінального правопорушення, заходи державного примусу. Проте відповідна діяльність ускладнена тим, що окремі учасники процесу можуть спотворювати інформацію, розголошувати відомості про хід досудового розслідування, а також відмовлятися від виконання своїх процесуальних обов'язків. Крім того, інші особи можуть певним чином впливати на учасників процесу з метою, щоб останні вчинили зазначені дії (перешкоджати, підкуповувати, примушувати їх).

Під кримінальними правопорушеннями проти правосуддя доцільно розуміти суспільно небезпечні винні діяння (дію або бездіяльність), передбачені Розділом XVIII Особливої частини КК України, які посягають на охоронюваний кримінальним законом України порядок суспільних відносин в сфері здійснення правосуддя та діяльності, яка сприяє його здійсненню [5].

Відповідно до ст. 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами [4]. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII судова влада в Україні відповідно до конституційних засад поділу влади здійснюється незалежними та безсторонніми судами, утвореними законом. Судову владу реалізують судді та, у визначених законом випадках, присяжні шляхом здійснення правосуддя у рамках відповідних судових процедур [8]. Законодавство України визначає, що правосуддя в Україні здійснюється судами. Окрім того, Конституційний Суд України тлумачить поняття «правосуддя» як «самостійну галузь державної діяльності, яку суди здійснюють шляхом розгляду та вирішення в судових засіданнях в особливій, встановленій законом процесуальній формі цивільних, кримінальних та інших справ» [7]. Як стверджує М.В. Шепітько, судочинство та правосуддя розглядаються у законодавстві як тотожні поняття, оскільки судочинство (і адміністративне, і цивільне) здійснюється лише судами, так само як і правосуддя [9, с. 21].

У свою чергу О.О. Кваша вважає, що поняття «правосуддя» повинно розумітися в одному значенні як у конституційному, так і в кримінальному, цивільному, адміністративному та інших галузях права [3, с. 201].

При визначенні об'єкта кримінальних правопорушень проти правосуддя слід виходити з того, що правосуддя здійснюють виключно суди, а окремі правоохоронні органи, які не є органами правосуддя, сприяють його об'єктивному і законному здійсненню [1, с. 202]. Вище зазначена точка зору визнається методологічно правильною та базується на такій вимозі, як єдність правової термінології, що повинна забезпечуватися не лише в межах однієї галузі права, а й суміжних галузей.

Необхідно чітко розмежовувати поняття «неправосудність», «незаконність» та «необґрунтованість» для досягнення мети захисту суддів від необґрунтованого обвинувачення. Так, з метою дотримання конституційного принципу «обов'язковості судового рішення, що набрало законної сили», окрім тлумачення терміна «неправосудний», потребує з'ясування також момент виникнення «неправосудності», зокрема, у разі: скасування судового рішення; набрання судовим рішенням законної сили; якщо таке рішення не оскаржувалося та/або не підлягає оскарженню згідно з приписами чинного процесуального законодавства [6, с. 232].

Як відносини, явище і поняття правосуддя є комплексним, системним, інтегрованим, що виражається в наступному: – відносини у сфері правосуддя за своїм характером є одночасно і конституційними, і кримінальними процесуальними, і кримінально-правовими. Вони різноманітні, оскільки вбирають у себе відносини різних галузей права й різні види теорії та практики діяльності. Форми та види діяльності у сфері правосуддя відповідають вище зазначеним галузям права та науки; – характеризується складною структурою, яка включає: 1) структуру правовідносин як сукупності елементів його змісту; 2) структуру правовідносин у сфері правосуддя, що охороняються нормами закону про кримінальну відповідальність та формують зміст правосуддя; як складної інтегрованої та ієрархічної системи кримінальних правовідносин, що становлять сутність правосуддя. Структура правовідносин у сфері правосуддя включає різноманітні інтегровані та ієрархічні за характером, сферою та юридичною формою прояви суспільних відносин, які і утворюють правосуддя як об'єкт кримінальних правопорушень проти правосуддя. За вказаними критеріями, тобто за характером, сферою, юридичною формою проявів, структура цих відносин включає: 1) правовідносини, врегульовані та охоронювані

законом про кримінальну відповідальність; 2) правовідносини, врегульовані нормами кримінального процесуального права та судоустрою; 3) правовідносини, врегульовані нормами конституційного права; 4) правовідносини, врегульовані цивільним законодавством; 5) правовідносини, врегульовані нормами трудового права; 6) правовідносини, врегульовані нормами кримінально-виконавчого права [2, с. 185].

Отже, незважаючи на постійний розвиток законодавства та наявність напрацювань в сфері кримінально-правової охорони правосуддя, залишається дискусійним ряд питань, серед яких, - визначення об'єкту кримінальних правопорушень проти правосуддя та порядку діяльності органів та осіб, що сприяють його здійсненню, відповідальність за які регламентується розділом XVIII «Кримінальні правопорушення проти правосуддя» КК України. Сьогодні це пов'язано з відсутністю на законодавчому рівні визначення поняття «правосуддя» і в теорії права не існує єдиного підходу до його розуміння.

Список використаних джерел

1. Бурдін В. М. Окремі проблеми злочинів проти правосуддя за КК України. *Життя і право*. 2004. № 2. С. 74–77.

2. Вакулик О. О. Особливості родового об'єкта злочинів проти правосуддя. Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Вип. 6, т. 2, 2018. URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2018/6/tom_2/38.pdf.

3. Кваша О. О. Поняття злочинів проти правосуддя. *Правова держава: зб. наук. праць*. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. Вип. 16. С. 376–382.

4. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80/paran4927#n4927>.

5. Кримінальний кодекс України: Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*, 2001. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

6. Маломуж А. І. Злочини проти правосуддя: окремі проблемні питання кваліфікації. *Часопис Київського університету права* 2017/2. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/13729/%D0%9C%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%B6%20%D0%90.%20%D0%86.%20%D0%97%D0%BB%D0%BE%D1%87>

%D0%B8%D0%BD%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%B4%D1%8F....pdf?sequence=1&isAllowed=y.

7. Про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням державного зовнішньоекономічного підприємства «Славутич-Сталь» щодо тлумачення ст. 124 Конституції України і Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж»: ухвала Конституційного Суду України від 14 жовтня 2007 р. № 44-з. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=vz43u710-97.html/>.

8. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

9. Шепітько М. В. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве показання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2011. 246 с.

Гуз Юлія Миколаївна,

здобувач ступеня вищої освіти магістра навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: завідувач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор

Кудерміна Олена Іванівна

**РОЗВИТОК УМІННЯ СЛУХАТИ ЯК СКЛАДОВА
ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ
ПСИХОЛОГІВ**

У глобалізованому світі сучасне життя в Україні є нестабільним у соціально-політичному, економічному та психологічному плані. Перед суспільством щодня постають нові виклики. Для того, щоб гідно прийняти та дати цим викликам належну раду, необхідно дбати про емоційний добробут усього населення й окремих його представників. Психоемоційна стабільність спільноти є запорукою ухвалення поміркованих рішень, безболісного виходу з конфліктних ситуацій, гармонійного співіснування індивідів та, як наслідок,